

Curtea Supremă de Justiție
D E C I Z I E

20 noiembrie 2013

mun.Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte - Petru Ursache,

Judecătorii - Elena Covalenco, Nicolae Gordilă,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat împotriva sentinței Judecătoriei Buiucani, mun.Chișinău din 19 octombrie 2012 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 30 aprilie 2013 de inculpatul

Crețu Ion Alexandru, născut la 15 februarie 1957, originar din s.Pociumbăuți, r-nul Rîșcani, domiciliat în mun.Chișinău, or.Codru, str.Sfântul Nicolae 28.

Termenul examinării cauzei în:

prima instanță de la 24.01.2012 pînă la 19.10.2012,

instanța de apel de la 16.11.2012 pînă la 30.04.2013,

instanța de recurs de la 17.09.2013 pînă la 20.11.2013.

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Buiucani, mun.Chișinău din 19 octombrie 2012, Crețu Ion a fost condamnat în baza art.264 alin.(1) Cod penal la amendă în mărime de 150 unități convenționale, fără privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport.

2. Potrivit sentinței s-a stabilit că Crețu Ion, la 01 septembrie 2011, aproximativ pe la ora 08.20, conducînd automobilul de model „Opel Astra”, cu c/î C NC 184, și deplasîndu-se pe bd.Ștefan cel Mare, mun.Chișinău din direcția str.M.Cibotari spre str.S.Lazo, ajungînd în regiunea stației pentru transportul public, unde staționa un troleibuz, și nemanifestînd atenție sporită la circulație și neținînd permanent seama de totalitatea factorilor ce caracterizează condițiile rutiere, intensitatea și nivelul de organizare a traficului rutier de care trebuie să țină cont fiecare conducător la determinarea vitezei necesare deplasării în siguranță, determinarea benzii de circulație și modului de conducere a vehiculului, precum și neprevăzînd situația periculoasă cînd se deplasa pe lîngă mijlocul de transport public aflat în stație, nu a redus viteza sau chiar să oprească în cazul în care apar obstacole în cîmpul de vizibilitate, pentru a nu pune în pericol siguranța traficului, prin ce a încălcat cerințele pct.3, 45 subpct.1) lit.a), b), c), d) și subpct.2); pct.46 lit.b), c) și 52 subpct.2) din Regulamentul Circulației Rutiere care indică că: „participanții la trafic sînt obligați să respecte regulile de circulație, semnificația mijloacelor de semnalizare rutieră, semnalele și indicațiile agentului de circulație, condițiile tehnice ale prezentului Regulament și prin acțiunile lor să nu cauzeze prejudicii altor participanți la trafic, să nu-i expună pericolului, precum și să nu creeze neîntemeiat obstacole circulației care ar depăși pe acele care sînt provocate de circumstanțe iminente”, „conducătorul trebuie să conducă vehiculul în conformitate cu limita de viteză stabilită, ținînd permanent seama de următorii factori: a) starea psihofiziologică ce influențează atenția și reacția; b) dexteritatea în conducere care i-ar permite să prevadă situațiile periculoase: c) starea tehnică a vehiculului și particularitățile încărcăturii; d) situația rutieră, iar în cazul în care

în limita vizibilității apar obstacole care pot fi observate de conducător, el trebuie să reducă viteza sau chiar să oprească, pentru a nu pune în pericol siguranța traficului”, „conducătorul de vehicul trebuie să manifeste prudență sporită și, în caz de necesitate, să reducă viteza pînă la limita care i-ar garanta siguranța traficului sau chiar să oprească, în cazurile în care se deplasează pe lîngă microbuze și autobuze în staționare, semnalizate prin semnul distinctiv 5 (anexa nr.6), vehicule de rută oprite în stații” și „conducătorul trebuie să mențină în timpul depășirii un interval lateral suficient în raport cu vehiculul pe care îl depășește...”, și ca urmare, a comis tamponarea pietonului Diacov Evghenii, care traversa carosabilul de la dreapta spre stînga, relativ deplasării unității de transport, prin fața unui troleibuz aflat în stație cauzîndu-i, conform raportului de expertiză medico-legală nr.3303/D din 13.12.2011, vătămări corporale medii.

3. Împotriva sentinței a declarat apel avocatul A.Savva în numele inculpatului și inculpatul, care au solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei hotărîri de achitare, invocînd că în cauză nu au fost administrate careva probe ce ar demonstra vinovăția inculpatului în săvîrșirea infracțiunii imputate, deoarece acesta nu a încălcat nici o dispoziție din Regulamentul Circulației Rutiere; vinovat de producerea accidentului rutier se face pietonul, care neregulamentar a traversat strada, fapt ce se dovedește prin declarațiile părții vătămate și, în această situație, dînsul a fost în imposibilitate de a mai reacționa într-un mod sau altul, sau chiar a frîna, instanța lăsînd fără apreciere raportul de constatare tehnico-științifică nr.381 din 11.10.2011.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 30 aprilie 2013, a fost respins, ca nefondat, apelul avocatului A.Savva în numele inculpatului și a inculpatului.

4.1. Instanța de apel a constatat că prima instanță, în conformitate cu prevederile art.101 Cod de procedură penală, a verificat complet, sub toate aspectele și în mod obiectiv circumstanțele cauzei și a dat probelor administrate o apreciere legală din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, corect ajungînd la concluzia privind vinovăția inculpatului I.Crețu în săvîrșirea infracțiunii prevăzute de art.264 alin.(1) Cod penal, care se confirmă prin probele administrate și cercetate în ședințele de judecată, și anume prin declarațiile:

- părții vătămate E.Diacov, care a explicat că la 01.09.2011, în jurul orei 09.00, a coborît din troleibuzul nr.22 la stația vizavi de Ministerul Agriculturii, în urma căruia s-a mai oprit un troleibuz, dînsul a început să traverseze strada și aflîndu-se la colțul troleibuzului din spate, a efectuat un pas și a întors capul la stînga, în acel moment un automobil l-a tamponat, lovindu-l peste picior, iar de la lovitura primită a fost rotit la 180 grade;

- martorului I.Morozinschi, care a lămurit că la 01.09.2011, în jurul orei 08.00, se afla la volanul troleibuzului de pe ruta nr.22, deplasîndu-se pe bd.Ștefan cel Mare în direcția s.Botanica și a staționat la stația „Serghei Lazo” pentru a debarca și îmbarca pasageri, iar în spatele lui, la circa doi metri, s-a oprit un alt troleibuz. La un moment a auzit un sunet înăbușit de lovitură și privind în oglinda retrovizoare a văzut un bărbat care era jos pe carosabil la circa 1-1,5 metri de la troleibuzul din spate;

- martorului L.Cebotari, care a declarat că activează în calitate de taxatoare de troleibuz, la data de 01.09.2011, în jurul orei 08.00, era la serviciu în troleibuzul nr.1297, ruta nr.22, cînd acesta a stopat la stația „Serghei Lazo” dînsa se afla pe platforma din spate, a văzut că în urma lor a mai staționat un troleibuz, partea vătămată a coborît pe ușa din spate și a început cu pași rapizi să se deplaseze printre troleibuze, iar cînd a ajuns aproape de colțul troleibuzului a efectuat 2-3 pași pe carosabil și a fost lovit de un

automobil care se deplasa în direcția str.M.Cebotari pe banda a doua de deplasare, în urma căreia a căzut jos, impactul cu pietonul a avut loc chiar în fața stației;

- martorului S.Lolic, care a lămurit că la 01.09.2011 a examinat accidentul rutier în care a fost implicat conducătorul automobilului de model „Opel Astra”, cu n/î CNC 184. La întocmirea acțiunilor de urmărire penală a luat în considerație declarațiile inițiale a părții vătămate, care a explicat că a fost lovit cu colțul drept al automobilului, din care considerente a concluzionat că a fost lovit cu partea frontală dreaptă;

- expertului A.Vicol, care a lămurit că potrivit concluziilor expertizei medico-legale, partea vătămată E.Diacov a primit leziuni medii la laba piciorului, acestea fiind cauzate prin traversare cu roata automobilului inculpatului, probabil cu roata din față, alte careva leziuni la partea vătămată nu au fost stabilite, iar în cazul în care traversarea ar fi avut loc cu roata din spate a automobilului menționat, atunci pățimitul urma să primească și alte leziuni corporale, inclusiv la gamba piciorului traumat și nu doar la laba piciorului; și actele cauzei:

- procesul-verbal de cercetare la fața locului, schița accidentului rutier și fototabelul, certificatul de accident rutier;

- raportul de expertiză medico-legală nr.3303/D, prin care s-a stabilit că fractura bazei oaselor IV-V metatarsiene cu deplasare depistată la partea vătămată E.Diacov, a fost cauzată în rezultatul accidentului rutier și se califică ca vătămări corporale medii.

Astfel, instanța de apel a conchis că probele sus-menționate cert dovedesc vinovăția inculpatului I.Crețu în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.264 alin.(1) Cod penal și combat argumentele apelanților, precum că nu au fost administrate careva probe ce ar dovedi vina acestuia în cele incriminate.

Instanța de apel, reținând declarațiile părții vătămate E.Diacov și a martorilor sus-menționați, din care rezultă că tamponarea a avut loc la o distanță de circa 50-80 cm de la partea laterală a troleibuzului, a constatat încălcarea cerințelor referitor la distanța laterală față de mijlocul de transport public la momentul depășirii, deoarece inculpatul I.Crețu, văzînd mijloacele de transport public staționate în stație, nu a redus viteza de deplasare, dar a prelungit deplasarea cu viteza de aproximativ 40-45 km/oră, fără a întreprinde careva măsuri de a o reduce pînă la limita care i-ar garanta siguranța traficului, precum și să mențină o distanță laterală suficientă în raport cu troleibuzul pe care-l depășea, prin ce a încălcat prevederile pct.46, 52 subpct.2) din Regulamentul Circulației Rutiere, astfel că între fapta săvârșită și urmările survenite în urma tamponării părții vătămate, care s-a ales cu vătămări corporale medii, există o legătură de cauzalitate.

De asemenea, instanța a respins argumentul apelanților, precum că inculpatul a respectat prevederile Regulamentului Circulației Rutiere deplasîndu-se cu viteza de aproximativ 17 km/oră, acestea fiind declarative, nefiind confirmate prin careva probe. Totodată, instanța de apel nu a exclus faptul că partea vătămată E.Diacov nu a traversat strada la trecerea de pietoni, adică neregulamentar, însă a concluzionat că dacă inculpatul ar fi respectat prevederile pct.45, 46 și 52 subpct.2) din Regulamentul Circulației Rutiere, nu ar fi avut loc tamponarea pietonului.

Astfel, instanța de apel a apreciat critic afirmațiile inculpatului și avocatului, precum că tamponarea părții vătămate se datorează comportamentului neadecvat al acesteia, inculpatul nefiind vinovat în cele imputate, considerîndu-le ca fiind o măsură legală de apărare.

Referitor la pedeapsa stabilită inculpatului, instanța de apel a conchis că aceasta este una corectă și echitabilă, la stabilirea căreia prima instanță a ținut seama întocmai de prevederile art.6, 7, 61, 75 Cod penal.

5. Împotriva hotărîrilor judecătorești a declarat recurs ordinar inculpatul care, invocînd temeiul prevăzut de art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, solicită casarea acestora, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei hotărîri de achitare, iar în cazul că va fi găsit vinovat să fie liberat de răspundere penală, cu tragerea lui la răspundere contravențională, pe motiv că instanța de apel nu s-a expus asupra tuturor motivelor invocate în apel, și anume asupra motivului că prin raportul de constatare tehnico-științifică nr.381 din 11.10.2011 s-a stabilit că dînsul nu a dispus de posibilitatea tehnică de a evita tamponarea pietonului, folosind frînarea, în rest, invocînd repetat aceleași motive cum au fost invocate în apel și descrise la pct.3 al prezentei decizii.

6. Examinînd admisibilitatea în principiu a recursului ordinar în raport cu materialele dosarului și motivele invocate, Colegiul penal decide inadmisibilitatea acestuia din următoarele considerente.

Potrivit textului recursului, ca temei de casare a hotărîrilor judecătorești este invocat art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, care stipulează că hotărîrea instanței de apel conține o eroare de drept atunci cînd instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Raportînd norma dată la situația în cauză, Colegiul penal constată că temeiul la care se referă autorul recursului nu este aplicabil din punct de vedere al prezenței erori de drept, care ar fi temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării hotărîrilor judecătorești.

Astfel, verificînd legalitatea hotărîrii atacate pe baza materialelor cauzei, instanța de recurs consideră că ambele instanțe corect au stabilit starea de fapt și vinovăția lui I.Crețu în baza art.264 alin.(1) Cod penal, în concordanță deplină cu probele administrate, în baza principiului contradictorialității, amplu analizate și just apreciate. Instanțele de fond corect au apreciat raportul de constatare tehnico-științifică, la care inculpatul face trimitere în recurs, ca probă care intră în contradicție cu restul probelor și nu prevalează asupra celorlalte materiale probatorii, cum ar fi: declarațiile părții vătămate E.Diacov, a martorilor I.Morozinschi, L.Cebotari, S.Lolic, procesul-verbal de cercetare la fața locului, schema accidentului rutier și tabelul fotografic, raportul de examinare medico-legală a părții vătămate, acestea fiind pertinente, concludente, utile și veridice, ce coroborează între ele și nu trezesc careva dubii.

În situația dată, argumentele recurentului, precum că nu au fost administrate probe ce ar dovedi faptul că dînsul se face vinovat de comiterea accidentului rutier, instanța le consideră neîntemeiate, deoarece în urma aprecierii probelor de către instanțele de fond, corect s-a ajuns la concluzia că cauza accidentului rutier a avut loc din motivul nerespectării anume de către I.Crețu a prevederilor pct.45, 46 și 52 din Regulamentul Circulației Rutiere, fiindcă acesta vînzînd mijloacele de transport publice staționate în stație, nu a redus viteza de deplasare și în momentul depășirii troleibuzelor a prelungit deplasarea cu viteza de 40-45 km/oră, fără a o reduce pînă la limita care i-ar fi garantat siguranța traficului, sau chiar să oprească, precum și nu a menținut o distanță laterală suficientă în raport cu vehiculul pe care îl depășea, așa cum prescriu normele sus-menționate.

Prin urmare, afirmația inculpatului că vinovat de cauza accidentului se face pietonul care traversa neregulamentar strada, este neîntemeiată, deoarece în aceste împrejurări nu contează vinovăția pietonului, dat fiind că, potrivit legislației în vigoare, nu poate fi temei pentru eliberarea conducătorului auto de răspundere penală în cazul în care în acțiunile lui există componenta infracțiunii, chiar și în cazul în care regulile circulației rutiere au fost

încălcate și de către pățimit, iar asemenea circumstanțe pot fi luate în considerație de către instanță doar ca circumstanțe atenuante.

Potrivit art.55 Cod penal, persoana care a săvârșit pentru prima oară o infracțiune ușoară sau mai puțin gravă poate fi liberată de răspundere penală și trasă la răspundere contravențională în cazurile în care și-a recunoscut vina, a reparat prejudiciul cauzat prin infracțiune și s-a constatat că corectarea ei este posibilă fără a fi supusă răspunderii penale.

Reieșind din faptul că inculpatul nu a recunoscut vina în săvârșirea infracțiunii imputate, argumentele acestuia privind aplicarea în privința sa a prevederilor art.55 Cod penal nu pot fi reținute.

Concluzionând cele menționate, instanța de recurs consideră că în prezenta cauză nu se constată erori de drept prevăzute de art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală și, ca urmare, Colegiul constată că hotărârile atacate sînt legale și întemeiate, deoarece faptelor comise de inculpat li s-a dat o încadrare juridică corectă, motivarea soluției fiind bazată pe probele administrate în cadrul procesului penal dîndu-se răspuns la toate motivele apelului, pedeapsa fiind stabilită în limitele sancțiunii normei penale în baza căreia acesta a fost condamnat.

Potrivit art.432 alin.(2) pct.4) Cod de procedură penală, instanța de recurs va decide inadmisibilitatea recursului înaintat în cazul în care se constată că acesta este vădit neîntemeiat.

În atare situație, Colegiul penal conchide asupra inadmisibilității recursului ordinar declarat de inculpat, fiind vădit neîntemeiat.

7. În conformitate cu art.432 alin.(1)-(2) pct.4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de inculpatul Crețu Ion împotriva sentinței Judecătorei Buiucani, mun.Chișinău din 19 octombrie 2012 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 30 aprilie 2013 în propria lui cauză penală, fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 11 decembrie 2013.

Președinte

Petru Ursache

Judecători

Elena Covalenco

Nicolae Gordilă

Dreptul la viață este primul drept substanțial reglementat de Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

El este garantat oricărei persoane prin dispozițiile art. 2 din Convenție și, în mod incontestabil, apare ca esențial în sistemul drepturilor fundamentale, întrucât, fără consacrarea și protejarea efectivă a acestui drept, protecția celorlalte drepturi ar rămîne fără obiect.

Așa fiind, Curtea europeană a notat preeminența dreptului la viață în calitate de atribut inalienabil al ființei umane, ce reprezintă valoarea supremă în ierarhia drepturilor omului (*Streletz, Kessler și Krenz c. Germaniei, hotărîre din 22.03.2001, paragraf 92, 94*), statele avînd obligația pozitivă de a lua toate măsurile care se impun pentru protejarea efectivă a acestui drept.

Îndatorirea menționată implică și obligația de a instaura un sistem judiciar eficace și independent, apt să stabilească cauzele decesului unei persoane care s-a găsit sub autoritatea organismelor specializate în materie de sănătate, publice sau private (*Powell c. Regatului Unit, hotărîre din 04.05.2000*).

În acest sens, CEDO a acordat rudelor victimei statut de victime indirecte, luînd în considerație legătura personală dintre persoana decedată și reclamantul din fața instanței europene (*McCann și alții c. Regatului Unit, hotărîre din 27.09.1995*).